

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

13.06.2018 № 03-1300

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України

Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати було розглянуто та затверджено **Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів резервного фонду державного бюджету в 2017 році** та за підсумками його обговорення прийнято рішення.

На виконання вимог частини першої статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" інформуємо.

Законом України від 21.12.2016 № 1801-VIII "Про Державний бюджет України на 2017 рік" з урахуванням перерозподілу, здійсненого Кабінетом Міністрів України, **резервний фонд сформовано у розмірі 1 410,0 млн грн, або 0,2 відс. обсягу видатків загального фонду державного бюджету**, що відповідає вимогам частини третьої статті 24 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої резервний фонд бюджету не може перевищувати одного відсотка обсягу видатків загального фонду.

Кабінет Міністрів України упродовж 2017 року прийняв **46 розпоряджень** про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету, **за якими фактично розподілено 1 404,2 млн грн (99,6 відс. сформованого резервного фонду)**, а головними розпорядниками бюджетних коштів **використано 1 132,3 млн грн, або 80,6 відсотка.**

Виділення коштів з резервного фонду державного бюджету у 2017 році в окремих випадках здійснювалося з недотриманням процедур, пов'язаних із підготовкою відповідних проектів рішень Кабінету Міністрів України.

Так, **за відсутності експертних висновків Мінрегіону** щодо технічних рішень і вартісних показників на розгляд Кабінету Міністрів України **подано шість проектів рішень на загальну суму 561,0 млн грн** (Мінекономрозвитку – 262,0 млн грн, Міноборони – 299,0 млн гривень).

Також **без експертних висновків ДСНС** на розгляд Кабінету Міністрів України Мінекономрозвитку **подано два проекти рішень на загальну суму 123,5 млн гривень.**

Водночас аудитом виявлено факт **виділення** з резервного фонду державного бюджету **17,0 млн грн на ліквідацію наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня** (розробник проекту рішення – Мінекономрозвитку), що є **дотриманням вимоги Порядку** фінансування робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій (пункти 4 і 5), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04.02.99 № 140.

Крім того, у **порушення вимог** частини першої статті 24 **Бюджетного кодексу України** Мінекономрозвитку у 2017 році підготовлено та подано на розгляд до Кабінету Міністрів України п'ять проектів рішень, за якими **виділено 113,7 млн грн** (8,1 відс. розподіленого обсягу) **на реалізацію заходів, що могли виконуватися у плановому порядку.**

Під час здійснення у 2017 році операцій з коштами резервного фонду державного бюджету через неналежні управлінські рішення та організаційні прорахунки **окремі учасники бюджетного процесу допустили їх використання з порушенням бюджетного законодавства – на 60,9 млн грн, неефективне використання – на 54,8 млн грн, а також їх неефективне управління – на 271,8 млн гривень.**

Порушення бюджетного законодавства допущено Управлінням капітального будівництва Луганської облдержадміністрації (**26,0 млн грн – у сфері здійснення попередньої оплати**), Тернопільською облдержадміністрацією (**24,7 млн грн – щодо встановленого порядку використання коштів**), Департаментом міського господарства Дрогобицької міської ради (**4,9 млн грн – у сфері публічних закупівель**). Крім того, **під час аудиту було усунуто недоліків на загальну суму 32,5 тис. грн і повернено до державного бюджету 1,3 млн гривень.** За результатами розгляду матеріалів аудиту Рахункова палата прийняла рішення про інформування правоохоронних органів щодо фактів порушень бюджетного законодавства на загальну суму **4 млн грн, які можуть мати наслідком кримінальну відповідальність.**

Неефективне використання бюджетних коштів у сумі 54,8 млн грн допущено Львівською облдержадміністрацією при здійсненні заходів з облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів з метою запобігання виникненню надзвичайної ситуації у м. Львові. Вказане зумовлено неповним завершенням комплексу робіт (заходів) у 2017 році, внаслідок чого не введено в експлуатацію полігони твердих побутових відходів біля с. Брониця Дрогобицького району та с. Вербляни Буського району Львівської області.

Неефективне управління у 2017 році коштами резервного фонду державного бюджету допущено на загальну суму 271,8 млн гривень. Головні причини – **недоліки, допущені 20-ма** головними розпорядниками бюджетних коштів, зокрема, **під час підготовки проектів рішень** (незатребуваними залишилися **27,1 млн грн**), **організації виконання заходів** (результат – передумови, за яких не забезпечено розподілу та подальшого використання **94,2 млн грн**) і **при здійсненні контролю за діяльністю уповноважених на здійснення відповідних заходів розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів (наслідок – неосвоєння 150,5 млн гривень).**

Зокрема, **Мінсоцполітики з різних причин не забезпечено повних розрахунків з виплати грошової допомоги членам сімей загиблих осіб і особам, постраждалим під час участі в Революції Гідності та в антитерористичній операції (станом на 01.01.2018 – 75 особам), внаслідок чого до державного бюджету повернено 6,1 млн гривень.**

Водночас **Мінекономрозвитку не забезпечено виконання вимог пункту 29 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 № 415, пов'язаних із зменшенням головним розпорядникам бюджетних коштів видатків на суми залишків невикористаних коштів (271,8 млн гривень).**

Слід зазначити також про те, що **продовжується негативна практика недотримання окремими центральними органами виконавчої влади вимог частини першої пункту 22 Порядку використання коштів резервного фонду бюджету у частині підготовки та подання до Кабінету Міністрів України проектів рішень про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету не через Мінекономрозвитку.** Це один із чинників уникнення встановлених процедур забезпечення контролю за якістю проектів рішень, що є суттєвим ризиком для досягнення ефективності використання бюджетного ресурсу.

Так, у 2017 році із **46** прийнятих рішень **41** проект підготовлено, як це і вимагається, Мінекономрозвитку (89 відс.), решта **5 (11 відс.)** – іншими центральними органами виконавчої влади. Зокрема, таке порушення процедур допустили Міноборони – три проекти, Мінрегіон – один проект і Адміністрація державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України – один проект.

Разом з тим в окремих випадках **Мінекономрозвитку не забезпечувалася підготовка в оптимальні строки проектів рішень Кабінету Міністрів України** про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету. Так, зокрема, **6 рішень розроблялися понад 120 днів** (щодо відновлення і капітального ремонту пошкодженої інфраструктури військової частини в м. Балаклії, облаштування полігонів для приймання твердих побутових відходів з м. Львова; запобігання затопленню шахт і виникненню надзвичайної ситуації на ДП "Міжнародний дитячий центр "Артек"), що суттєво скоротило час на реалізацію запланованих заходів та зумовило випадки неефективного використання бюджетних коштів.

Окремо слід звернути увагу і на **відволікання коштів резервного фонду в прострочену дебіторську заборгованість, яка виникла в попередні періоди і станом на 01.01.2018 обліковувалася у загальній сумі 460 млн гривень.** Стягнення дебіторської заборгованості в судовому порядку триває роками, при цьому ризики втрати бюджетних коштів зростають щороку. Значними є і обсяги кредиторської заборгованості, яка на вказану вище дату становила **84** млн грн, при цьому 89 відс. заборгованості – прострочена, що свідчить про наявність незавершених об'єктів, фінансування яких здійснювалося за рахунок коштів резервного фонду у попередні періоди.

Сформована нормативно-правова база переважно є достатньою для врегулювання питань, пов'язаних із формуванням резервного фонду

державного бюджету. Водночас необхідне її вдосконалення в частині розподілу та використання бюджетних коштів, щодо чого Рахунковою палатою надано відповідні рекомендації Кабінету Міністрів України.

Рішення Рахункової палати надіслано Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики з пропозицією розглянути на засіданні відображені в ньому результати аудиту.

Звіт, рішення Рахункової палати та матеріали щодо реагування об'єктів аудиту будуть розміщені на офіційному веб-порталі Рахункової палати.

Надаємо в порядку інформування.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан